

Priporočila za cepljenje otrok do 5. leta starosti s konjugiranimi pnevmokoknimi cepivi

V Sloveniji se z letom 2015 uvaja redno cepljenje otrok s konjugiranim cepivom proti pnevmokoknim okužbam. Cepljenje se izvaja kot neobvezno pri otrocih rojenih od oktobra 2014 dalje, od dopoljenih treh mesecev starosti dalje, praviloma hkrati s cepljenjem s 5-valentnim cepivom. V prvem letu starosti dobijo otroci 2 odmerka konjugiranega cepiva s presledkom vsaj enega meseca, v drugem letu starosti pa še en odmerek.

Poleg rednega cepljenja proti pnevmokoknim okužbam je v Navodilih za izvajanje Programa cepljenja in zaščite z zdravili opredeljeno tudi cepljenje proti pnevmokoknim okužbam zaradi zdravstvene indikacije. Cepljenje zdravih otrok, rojenih pred oktobrom 2014, pa je samoplačniško.

V skladu z Navodili je cepljenje »priporočljivo za otroke, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, jeter, ledvic, anatomsko ali funkcionalno asplenijo, sladkorno bolezen, polžev vsadek, nevro-mišično bolezen, ki povečuje tveganje za aspiracijo, sum na likvorfistulo ter bolezni in stanja, ki slabijo imunski odziv (vključene nekatere maligne neoplazme, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov, presaditev krvotvornih matičnih celic ali notranjih organov). Indikacijo za cepljenje v teh primerih postavi zdravnik ustrezne specialnosti.«

»Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam se v utemeljenih in dokumentiranih primerih (navedenih zgoraj), kjer indikacijo postavi zdravnik ustrezne specialnosti, plača iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja (OZZ).«

»Cepljenje s konjugiranim pnevmokoknim cepivom je priporočljivo tudi za vse druge otroke do petih let starosti, še posebej za otroke s ponavljajočimi vnetji srednjega ušesa in po preboleli težji pnevmokokni okužbi.«

»Plačnik cepljenj proti pnevmokoknim okužbam izven rednega programa cepljenja in kjer ni zdravstvenih indikacij za cepljenje, je posameznik.«

V Sloveniji sta na voljo dve konjugirani pnevmokokni cepivi:

13-valentno konjugirano pnevmokokno cepivo, ki vsebuje polisaharidne antigene 13 pogostih serotipov (1, 3, 4, 5, 6A, 6B, 7F, 9V, 14, 18C, 19A, 19F, 23F) in je zamenjava za 7-valentno cepivo.

Cepivo je namenjeno preprečevanju invazivnih bolezni, pljučnic in akutnih vnetij srednjega ušesa, ki jih povzroča *Streptococcus pneumoniae* pri dojenčkih, otrocih in mladostnikih starih od 6 tednov do 17 let ter preprečevanju invazivnih bolezni, ki jih povzroča *Streptococcus pneumoniae* pri odraslih, starih 18 let in več.

10-valentno konjugirano pnevmokokno cepivo, ki vsebuje polisaharidne antigene 10 pogostih serotipov (1, 4, 5, 6B, 7F, 9V, 14, 18C, 19F, 23F).

Cepivo je namenjeno preprečevanju invazivnih bolezni, pljučnic in akutnih vnetij srednjega ušesa, ki jih povzroča *Streptococcus pneumoniae* pri dojenčkih in otrocih od 6. tedna do 5. leta starosti.

Kako cepimo?

Cepimo intramuskularno. Najprimernejše mesto injiciranja je anterolateralni del stegna pri dojenčkih in deltoidna mišica na nadlahti pri malih otrocih. Cepimo lahko sočasno z drugimi cepivi za otroke (živimi ali mrtvimi), skladno z veljavnim programom cepljenja, vendar ne na isto mesto.

Shema cepljenja je enaka za redno cepljenje proti pnevmokoknim okužbam in za cepljenje proti pnevmokoknim okužbam zaradi zdravstvene indikacije.

Shema cepljenja s konjugiranim pnevmokoknim cepivom glede na starost otroka ob začetku cepljenja:

Starost otroka v mesecih	Osnovno cepljenje	Poživitveni odmerek
3 – 11 ⁺	2 odmerka z najmanj enomesečnim presledkom	1 odmerek v drugem letu starosti (najmanj dvomesečni presledok po zadnjem odmerku) + PPV*
12 - 23	2 odmerka z najmanj dvomesečnim presledkom	PPV*
24 – 59 (2 – <5 let)	2 odmerka z najmanj dvomesečnim presledkom (10-val) 1 odmerek (13-val) [#]	PPV*

⁺ Lahko cepimo že od 6 tednov starosti dalje

^{*} PPV: 23-valentno pnevmokokno polisaharidno cepivo - en odmerek PPV je priporočljiv za otroke z zdravstveno indikacijo (glej zgoraj), ki so prejeli konjugirano cepivo (ko dopolnijo dve leti, najmanj 2 meseca po zadnjem odmerku konjugiranega cepiva)

[#] Pri otrocih z zdravstveno indikacijo sta priporočljiva 2 odmerka z najmanj dvomesečnim presledkom